

TYDENNÍ HLASATEL

— ČASOPIS —

věnovaný zájmům Česko-Amerického pracujícího lidu.

vydává Česká Typografická Unie

PŘEDPLATNÉ:

Na celý rok \$2.00
Na půl roku 1.00
Jednotlivá čísla ..... 5 centů.

Veškeré dopisy a zásilky buďtež adresovány:

Týdenní Hlasatel,
611 Centre Ave., Chicago, Ill.

Kdo z krajanů chtěl by býti konsulem v Praze? Jest čas se přihlásiti.

Je dobře, že si prezident Harrison se svým svoláním na den děkuvzdání přispěl, neboť nyní již by neměl zač děkovati.

Ministr námořnictví Tracy chce vzdáti se 1. ledna svého úřadu. K čemu ten chvat? Kostky padly nepříznivě pro Harrisona, proč tedy pan Tracy nepočká na něho a dne 4. března zároveň s ním se svým úřadem se nerozloučí?

V Poosa de Varzim v Portugalsku prali se dělníci a rybáři mezi sebou noží a kamením. Dělníci dělali pro jednu stranu, rybáři pak lovíli pro druhou. Dělníci vydělali něco řezů a ran, rybáři pak ulovili hojně modřin a rozbitých hlav.

Volbám konec, křiku konec. Po čtyřech letech bude národ míti pokoj a bude tich, ať mu vládne kdokoli. Před příští volbou však, až se opět počnou pohlavňati dvou stran rváři o úřady, až počnou opět politické mašiny pracovati, obžítne opět lid a počne třít se mezi sebou pro politické přesvědčení.

Za 4 roky vlády císaře Viléma bylo dáno do výslužby 2640 starších důstojníků, jejich místa byla nahrazena mladíky. Vilémek dělá to nejspíše z toho ohledu, že mladší dovedou lépe utíkat než-li starší.

V Indianě stříhali jednu železniční společnost, že místo nádražního stavení používala jednoho prázdného vozu. To naše nádraží na Lake Frontu nejsou o nic lepší a je to v Chicagu!!

Vojenský úřad v Praze nepřevzal do své správy kasárna vystavená nákladem pražské obce, protože obec pražská žádala, aby na kasárnách za české peníze vystavených byl nápis též český. Kdyby tak také rakouská vláda chtěla se dopáti a pustiti ze své správy celé království české, ta by se mu pomstila

Od dnešního dne až do čtvrtého března nebudou míti politické časopisy nic jiného na práci než stloukati příští Clevelandův kabinet. Nastane putování jako do Mekky a Cleveland bude stále obléhán zástupem žadatelů

o nějaký úřadeček. Ovšem Grover jest muž dosti rázný a nedá se tak snadno ohnouti, přes to však přece bude se musit odměniti aspoň tím, kdož nejvíce přispěl ku jeho zvolení.

Nyní mohou demokraté ukázati, co umějí. Budou míti svého presidenta, svůj dům zástupců a svůj senát. Mimo to dobyli značného vítězství na rozličných listech státních a místních. Bude jim tedy dána všecka příležitost, osvědčiti, že nejsou muži planých frází, nýbrž rozhodných činů. Zameškají-li toho, mohou se nadíti při budoucí volbě stejného osudu, jaký včera připraven byl republikánům.

Jistá kuchařka ve Vídni změnila ve své služební knížce rok svého narození 1859 v 1853, aby zdála se mladší. Bála se totiž, aby udání pravého stáří neškodilo jí, až by se ucházela o službu. Před soudem, kde byla obžalována pro padělání veřejné listiny, bylo třeba dlouhých výkladů, než kuchařce se vyjasnilo, že paděláním svým neudělala se mladší, nýbrž starší. Je to bída, když člověk neumí počítati.

Jest to skoro dobrou vlastností lidu v republice, že svou vládu velmi rád změni. Častým provětráváním se vyčistí vzduch a jest zdravější než tam, kde stojatě, nezměnlivé poměry způsobují hnělobu. Jest jenom vždy žádoucí, aby se nezměnilo horší za lepší. Bude-li to však takto stále pokračovati, můžeme očekávati, že za čtyři roky budou proti sobě státi opět Cleveland a Harrison a že nikoho jiného nepustí ku žlabu.

Polské sněmy, uherské volby a volby v některých městech naší Unie, kde sídlí také "nejvzdělanější" národ světa, bez krveprolití se neobejdou. V Uhrách v den volební konsignuje se vojsko a podobné děje se nyní v Buffalo. Šerifové a spolkové maršálové aspoň rozmnožili své pomocníky do set, aby udržeti mohli pořádek při volbách.

Málokdy stane se, aby sešly se dvě tak "pěkné" duše, jako jsou Vilémek německý a jeho ctihodná manželka. Vilémek miluje rozmanité uniformy, rád hraje si na vojáky a neohlíží se pranic, že libůstka jeho blahobyt celé země podkopává; žena jeho je marnivá a marnotratná koketa, která od obchodníků dává si zaslati nejdražší šaty, jež pak po jediném obleknutí zahodí a co při tom jest nejlepšího, účty za ně — neplatí. A časopisy německé, vycházející v říši, nemohou si dosti vynachváliti císařovny, jakožto vzor ženy a matky! Jest to hnusný a trestuhodný byzantinismus.

V evropských zemích, kde smí voliti jen ten, kdo má určitý majetek aneb určitý roční příjem, zasažují se širší kruhy dělnictva a proletariátu, by dostalo se jim dobrodiní všeobecného práva hlasovacího a touto cestou aby dosíci mohly zlepšení společenského zřízení. Jest pravdou, že všeobecné právo hlasovací jest značná vymoženost

pro proletáře, avšak že to není všechno, může nejlépe dosvědčiti dělník americký. Zde máme všeobecné právo hlasovací, ale přes to jest zde dělník otrokem, jako kde jinde.

Suma peněz, které císařovna německá za šaty vydá, jest prý téměř obrovská. Tak ku př. neobleče císařovna šaty obyčejně než jednou. Snad jsou tedy v Berlíně špatní krejčí, kteří nemůžou přijíti císařovně na vkus. Snad ji němečtí socialisté dovedou "stříhnout", že ji budou šaty "just", jako stalo se marnivé, hrdopysné královně francouzské Marii Antoinetě, která miliony plýtvala, když statisíce pařížských žen bylo bez potravy. Lid ji byl k pohrdání, k posměchu, lid ji byl dobytčím, který dřítí měl, aby ona s manželem svým hodovati a hýřiti mohla. Však lid ten vykonal nad ní hrozný soud. Hlava její jakož i jejího manžela klesla pod guilotinu, vzdor tomu, že byla "pomazanou", vzdor tomu, že byla z císařského rodu rakouských Habsburků.

V New Orleansu dělá kapitalistům veliké bolení hlavy stávka dělníků všech skoro průmyslových odvětví. Stávka tato jest zcela oprávněna a každý nestranný pozorovatel musí jí schváliti. Dělníci nežadají nic jiného než schválení a uznání unie, ale bossové se krouť, jako by se jim jednalo o život. Raději by zvýšili mzdy a učinili všecko možné — což by pak brzo zase odvolali — jen kdyby mohli organizaci dělníků rozbít. Když to nejde po dobrém, pokouší se prosaditi své po zlém a požádali guvernéra, aby jim poslal na pomoc státní milici. Guvernér dostavil se osobně do města a vyjednával s dělníky, aby se znovu klidně dali bossům osedlat a upustili od požadavku uznání unie. Však doposud nepochodil a stávkáři nedali se obalamutiti. Uznání unie musí býti vždy prvním cílem a heslem, za kteréž dělníci bojují, neboť kdyby toho nebylo, nebyly by všechny boje nic platny, ježto co dnes zaměstnavatel povolí, mohl by zítra opět odvolati.

Když loni se odbývaly listopadové volby, posadil se prezident Harrison vedle telegrafního zřizence a bedlivě pozoroval všechny přícházející zprávy. Když pak se dověděl, že New York dal Flowerovi 50.090 hlasů většiny a že je Fassett na hlavu poražen, uchýlil se do svého sourkomého pokoje a plných 24 hodin na žádného skoro ani nepromluvil. Jeho tušení jej asi nezklamalo. Však ani New York nebyl by Harrisona vytrhl z bídy, neboť i tak silně republikánské bašty jako Illinois, Wisconsin, California, Ohio odevzdaly hlasy svoje Clevelandovi, Kansas a Již. Dakota Weaverovi.

"Na každé cestě veze sebou dva kufry se šaty z nejmódnějších a nejjemnějších látek. Garderoba jeho obsahuje tři černé salonní obleky, jedenáct košil, tři stužky čestné legie, čtyři páry lakýrek a nesčetný počet rukaviček, ná-

krčnků a punčoch. Tak vysvětluje se, že vždy, když opouští vlak, vystupuje se skutečně oslepující elegancí a nádherou." Nejedná se zde, jak snad čtenář očekává o nějakého velkého kejklíře anebo koncertního houslistu, nýbrž o presidenta francouzské republiky, pana Sadi Carnota, který jsa jinak rozšafným mužem ohledně na "krásnou" toaletu má tytéž ideály jako pražský kavárnický sklepník.

Cleveland.

Mezitím, co ještě s jedné strany hučí nám ten bouřlivý, nekonečný jásoť a pokřik vítězstvím zpitých demokratů do volbami překvapených uší, nachází s druhé strany chladná rozvaha a úvaha o významu a dosahu tohoto nového obratu v politice Spoj. Států. V Clevelandovi zosobněná je idea demokratická, či spíše protitlak, protidea myšlenky ochránářského cla. Cleveland zastupuje myšlenku svobodného obchodu, o němž namluvilo se, že jedině v něm jest spása lidu amerického, tak jako právě číuť si republikáné nároky, že zachránili vlast svobodným clem. V zásadě té stál jim v čele a byl příkladem Ben. Harrison a McKinley. Jakkoliv otázka cla a svobodného obchodu odrážela se již po dlouhá léta v platformách obou politických stran při národních volbách, přec nikdy nedostala se tak do popředí, jako právě tyto volby. Jak dalece reprezentanti dvou těchto protivných ideí Harrison a Cleveland, zasluhují si uznání lidu a kterému přičítali dlužno větší zásluhu o lid prováděním té či oné zásady těžko rozhodnouti. Harrison, který byl zvolen na platformě pro ochranné clo, vykonal své poslání, podepsav zákon McKinleyův, kterému opětným zvolením Clevelanda nedopřáno ani času, aby se osvědčil. Co pak Clevelanda se týče, pomáhala mu značně zajisté osobní obliba u lidu, kterou si vydobyl za minulé své vlády.

Zvolením Clevelanda není nikterak ta otázka vyřízena, nastává v ní pouze nové období a záměna za svobodný obchod.

Možné účinky a následky zavedení svobodného obchodu, byly během kampaně dostatečně obojí stranou profeseeny a vyliceny, takže nám dnes na ně netřeba poukazovati. Vedle vlivu na domácí poměry velké naší republiky bude mít volba Clevelanda dalekosáhlý význam na mezinárodní styky s ostatním světem. Vysoké clo donutilo nejen jeden evropský stát k značným ústupkům a to zvláště tam, kde odkázána byla Evropa na výrobky americké, zejména hospodářské a maso. S nejedné strany byla slibována Americe za vysoké clo odvěta, vysokým clem na její výrobky, než hrozby ty rozplývaly se v nivec, čím bezobledněji a rázněji a beze strachu americká vláda vystupovala. Hrozby nezpomohly. Evropa z velké části vidouc nezbytí, dala se přímo na prosby amerického lidu, aby zde zakročil a nebyl tak ukrutným ku první máti, své první vlasti. Se všech možných stran kyřána hana proto na ochranné clo, které stalo se trnem v oku nejenom strany demokratické, ale i celého ostatního světa. Nelá se ani jinak očekávati, že Evropa z vděčnosti, za odklizení této hlízy nabídne Spoj. Státům, co jen si budou přáti. Strýček Sam jest dnem pánem obchodní situace on bude ode dneška určovati středisko světového obchodu, o které se zajisté postará, aby přišlo jemu hodně na blízko. Amerika nyní bude Evropě